პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

11 ოქტომბერი, სამშაბათი, 1988 წ.
№ 195 (9862) ● ფასი 3 კაპ.

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ახალგაზრდული პრესის პირველი საერთაშორისო ფესტივალის მონაწილეებს, რომლებიც ჩვენი რესპუბლიკის დედაქალაქის უძველეს უბანში — რიყეში დაბანაკდნენ, არაერთი დასამახსოვრებელი შეხვედრა ჰქონდათ. მაგრამ მათ შორის ყველაზე გამორჩეულად, ალბათ, ქართველი ოლიმპიელების ხტუნრობის ხიბლი გაჰყვებათ თან.

გთავაზობთ თამაზ ბიბილურის მიერ ფირზე აღბეჭდილ ამ შეხვედრების ამსახველ ერთ-ერთ მომენტს: საკავშირო კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ვიქტორ მირონენკო XXIV საზაფხულო ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონებთან და პრიზიორებთან—(მარჯვნიდან) ნინო სალუქვაძესთან, ვლადიმერ გოგოლაძესთან, გელა კეტაშვილთან და ვახტანგ იაგორაშვილთან ერთად.

35-ე სკოლა — ჩემპიონია!

სასიხარულო ცნობა მოვიდა ოდესიდან. ოლიმპიური რეზერვების რა ლენინგრადის ოსტატურ რეზერვთა გუნდებთან ათასეული სპეციალიზებული საფეხბურთო სკოლების საკავშირო ჩემპიონატში თბილისის 35-ე სპეციალიზებული საფეხბურთო სკოლის გუნდმა პირველი ადგილი დაიკავა.

როგორც გაუწყეთ, ჰაბუკთა ამ პრესტიჟულ ტურნირში ჩვენმა ფეხბურთელებმა თანამიმდევრობით დაამარცხეს ოდესის „ჩერნომორეც“ — 3:1, მინსკის „დინამო“ — 1:0, მესამე შეხვედრა ფრედ (2:2) დაამთავრეს ბაქოს „ნეფთჩისთან“, მეოთხე ტურის მატჩში კი დამარცხდნენ მოსკოვის ახალგაზრდული საფეხბურთო სკოლის გუნდთან — 2:4 და ბოლო, გადამწყვეტ შეხვედრაში კიეველ დინამოელებს სძლიეს ანგარიშით 1:0, თბილისელებმა 7 ქულა დააგროვეს და მიუწვდომელი გახდნენ მეტოქეთათვის. ეს ერთადერთი გადამწყვეტი ბურთი კიეველთა კარში რ. კერძევაძემ გაიტანა.

გულშემატკივართა სახელით ვულოცავთ თბილისის 35-ე სკოლის კოლექტივს ამ დიდ წარმატებას, ხოლო დაწვრილებით ანგარიშს პირველობის შესახებ, ჩვენი გაზეთის ერთ-ერთ უახლოეს ნომერში შემოგთავაზებთ.

ფელეტონი — ქრონიკული

პარაღა. ძალოსნობაში ჩეხოსლოვაკიის ღია თასის გათამაშებაზე რამდენიმე მაღალი კლასის შედეგი აღინიშნა. ვლადიმირელმა პავლე კუზნეცოვმა (100 კგ) სეულისშემდგომ პირველსავე შეჯიბრებაში 387,5 კგ დააგროვა და პრიზი დაისაკუთრა. 110 კგ წონაში უძლიერესი იყო ბულგარელი სტეფან ბოტევი — 432,5. სუპერმძიმეწონოსანთა შორის კი გამარჯვება ჩეხოსლოვაკიელმა ირჟი ზუბრიცკიმ მოიპოვა — 420.

კანი. ველოსიპედისტთა პოპულარული ტურნირი „ეროვნებათა დიდი პრიზი“ მოიგო ფრანგმა შარლ მოტემ, 86 კილომეტრიანი დისტანციის გავლას 1:58.46 მოანდომა (საათში საშუალოდ 45 კილომეტრზე მეტი).

ტოკიო. იაპონიის დედაქალაქში გამართულ მძლეოსანთა საერთაშორისო შეჯიბრებაში საბჭოთა ოლიმპიელებმა რამდენიმე გამარჯვება მოიპოვეს: ურო — სერგეი ლიტვინოვი (81 მ. 74 სმ), 1500 მ — ტატიანა სამოლენკო (4.07,34), სიგრძეზე ხტომა — გალინა ჩისტიაკოვა (688 სმ).

კოვროვო. სსრ კავშირის ჩემპიონი მოტობურთში ამ ქალაქის კლუბი „კოვროვეცი“ გახდა — 32 ქულა. გამარჯვებულს ქულით ჩამორჩა და ვერცხლის მედალი დაისაკუთრა ქალაქ ვიდნოეს „მეტალურგმა“.

სიმფეროპოლი. აქ დამთავრებული მრავალდღიანი ველოსრბოლის საერთო სიგრძე 1290 კილომეტრი იყო. მონაწილეებმა მთელი ტრასა საათში 38 კილომეტრის სისწრაფით განვლეს. გამარჯვება მოიპოვა ცელინოგრადელმა ანდრეი ტეტერიუკმა — 33:05.07. მანვე მიიღო ყველაზე სტაბილური ველოსიპედისტისთვის დაწესებული პრიზი.

გასული კვირას დამთავრდა პროფესიონალ რეგბისტთა მსოფლიო თასის VIII გათამაშება ე. წ. ლიგის (ცამეტკაციან) რეგბიში. შეჯიბრებაში, რომელიც ჯერ კიდევ 1985 წელს დაიწყო, მონაწილეობდნენ დიდი ბრიტანეთის, ახალი ზელანდიის, ავსტრალიის, საფრანგეთისა და პაპუა ახალი გვინეის ნაკრებები. ეს ხუთი გუნდი ოთხი სეზონის მანძილზე ტურნეების დროს ხვდებოდა ერთმანეთს, შემდეგ კი წრიულ შეჯიბრებაში მეორე ადგილზე გასულმა ახალი ზელანდიის ნაკრებმა („კივიმ“) ფინალში ლიდერს — ავსტრალიის გუნდს („კენგურუს“) უმასპინძლა. თამაში (იგი ოქლენდის „იდენ ფარკზე“ გაიმართა) ავსტრალიელმა პროფესიონალებმა მოიგეს — 25:12 (21:0) და შეინარჩუნეს 1977 წელს მოპოვებული თასი. სულ კი შეჯიბრებაში, რომელიც 1954 წლიდან არარეგულარულად ეწყობა, ავსტრალიელებმა უკვე მეხუთედ გაიმარჯვეს. სამჯერ კი თასს ბრიტანელი პროფესიონალები ფლობდნენ.

ბიბლიოთეკა

მატჩი პადრაკში მსოფლიოს პირველობაზე მაია ჩიბურდანიძესა და ნანა იოსელიანს შორის

მეშვიდე პარტია

მ. ჩიბურდანიძე — ნ. იოსელიანი

კარო-კანის დაცვა

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ჯc3 de 4. ჯ:e4 ჯd7 5. ლc4 ჯgf6 6. ჯg5 e6 7. ლe2 ჯb6 8. ლd3 h6 9. ჯf3 c5 10. dc ლ:c5 11. ლd2 ლc7 12. 0–0–0 0–0 13. ჯe5 ჯbd7 14. f4 b6 15. ჯgf3 ლb7 16. ეhf1 ეac8 17. ჯფb1 ლd6 18. ჯ:d7 ლ:d7 19. g4 ლa4 20. g5 hg 21. fg ჯd5 22. g6 ჯf4 23. ლ:f4 ლ:f4 24. ჯd4 ლe5 25. gf+ ე:f7 26. ლh7+ ჯფ:h7 27. ე:f7 ლe4 28. ლg4 ლg6 29. ეf3 ლe4 30. ლ:e4 ლ:e4 31. ეe3 ლg6 32. ე:e6 ლc5 33. ჯb3 ლe3 34. ჯa1 ლf4 35. ეf1 ლh6 36. ეe2 ლh5 37. ეg2 ეe8 38. ჯb3 ლf3 39. ეgf2 ლd5 40. ჯc1 ეe3 41. ჯd3 ლc4.

ამ პოზიციაში პარტია გადაიდო. მეორე დღეს პრეტენდენტმა თამაშის განუახლებლად თავი დამარცხებულად სცნო. მსოფლიო ჩემპიონს ჩაწერილი ჰქონდა 42. ეe1 სვლა.

ისე როგორც წინა პარტიებში, ამჯერადაც შავებით მოთამაშე ნანა იოსელიანმა ლარო-კანის დაცვას მიმართა. მსოფლიო ჩემპიონმა ამ მატჩში პირველად ითამაშა 3. ჯc3, მიუხედავად ამისა, მეტოქეებმა პირველი თორმეტი სვლა სწრაფად გაითამაშეს. ამის გარდა, სხვადასხვა მხარეს გააკეთეს როქი და როგორც ასეთი სახის პოზიციებს სჩვეოდათ ხოლმე, პარტიამაც მძაფრი ხასიათი მიიღო. ნანამ მიტელშპილში პოზიციური შეცდომები დაუშვა და ინიციატივას მთლიანად მსოფლიო ჩემპიონი დაეუფლა 22. g6 სვლის შემდეგ შავების პოზიცია მძიმე იყო. პრეტენდენტი იძულებული, შეიქნა ხარისხი დაეთმო, რამდენიმე სვლაში პაიკიც დაკარგა. საბოლოოდ პარტია გადაიდო, სადაც მსოფლიო ჩემპიონის გამარჯვება ეჭვს არ იწვევდა და მართლაც, მეორე დღეს გადადებული პარტიის დამთავრებისას პრეტენდენტმა, როგორც უკვე ვთქვით, თამაში აღარ განაახლა.

ამრიგად, 7 პარტიის შემდეგ დაწინაურდა მსოფლიო ჩემპიონი — 4:3.

მომდევნო მერვე პარტია რეგლამენტით დღეს უნდა გათამაშდეს.

თამარ ხუბაშვილი,
ტელეფონით, „ლელოს“ სპეც. კორ.

გარსელონამ მსტაფეტა ჩაიბარა

ოთხი წლის შემდეგ ესპანეთის ერთ-ერთ ყველაზე დიდ ქალაქ ბარსელონაში XXV ოლიმპიური თამაშები გაიმართება. მაგრამ ოფიციალური ოლიმპიური ალმი უკვე ესტუმრა ბარსელონას და მას გულთბილი შეხვედრაც მოუწყვეს.

ქრისტეფორე კოლუმბის სახელობის სანაპირო ბულვარზე სეულის მერმა საზეიმო ვითარებაში გადასცა ძვირფასი რელიქვია ბარსელონის მერს. ცერემონიალს ესწრებოდნენ კატალონიის ავტონომიური ხელისუფლების, ბარსელონის მუნიციპალიტეტის, ესპანეთის ოლიმპიური კომიტეტის წარმომადგენლები. საპატიო სტუმრებს შორის იყო საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ხუან ანტონიო სამარანჩი.

შეკრებილთ მიმართა ქალაქის მერმა პასკალ მარგალმა. შემდეგ მეფის ასულმა ქრისტინამ, რომელიც სეულის ოლიმპიადაზე გამოდიოდა, აღმართა ოლიმპიური ალამი და მაშინვე ჰაერში აიჭრა 16-მეტრიანი საჰაერო ბუშტი ბარსელონის ოლიმპიადის თილისმის ქობის გამოსახულებით...

ამჯერად-ნამდვილი მარათონი

ზოგიერთი მოკავშირე რესპუბლიკისაგან განსხვავებით, ჩვენში ერთობ ცოტაა მარათონული რბენის მომდევართა რიცხვი. ამდენად, არსებული რეალობის გათვალისწინებით, შეგვიძლია ვთქვათ: ჯერ

კიდევ ბევრი დრო გვაშორებს იმ დღეს, როდესაც „ჩვენი“ მარათონის სტარტზე ასეულობით ადამიანი გამოვა მაღალი სპორტული შედეგის მისაღწევად თუ საკუთარი ძალისა და შესაძლებლობათა გამოსაცდელად (18 სექტემბერს განათლების სამინისტროს მიერ მოწყობილი „მარათონი“, მართალია, ხალხმრავალი იყო, მაგრამ დისტანციის სიგრძე 10-ჯერ და უფრო მეტად ჩამორჩებოდა ნამდვილი მარათონისას).

ასეთი პესიმისტური პერსპექტივა სრულებით არ ნიშნავს, რომ კარგ წამოწყებაზე ხელი ავიღოთ. ბოლო წლებში საქართველოში, კერძოდ, თბილისში უკვე ორჯერ ჩატარდა შეჯიბრება 42 კილომეტრზე და 195 მეტრზე რბენაში, ერთხელ კი მარათონს მცხეთამ უმასპინძლა. სამივე შეჯიბრებამ ცალ-ცალკე რამდენიმე ათეულ მორბენალს მოუყარა თავი.

და აი, მეოთხე სტარტი. 5 ნოემბერს თბილისის ზღვაზე ჩატარდება საქართველოს ჩემპიონატი მარათონში. იქვე პარალელურად გაითამაშდება რესპუბლიკური პირველობა 10 და 20 კილომეტრზე რბენაში.

შეჯიბრება, როგორც ზედავთ, ოფიციალურია და მასში გუნდური გამარჯვებისთვის (გუნდში 10 სპორტსმენი უნდა იყოს, 7 ვაჟი და 3 ქალი) იბრძოლებენ პროფკავშირთა სპორტსაზოგადოების, „დინამოს“, „შრომითი რეზერვების“, აგრეთვე, სპორტსკოლებისა და რბენის მოყვარულთა კლუბების ნაკრებები. მაგრამ ჩემპიონატში მონაწილეობის მიღება ყველა მსურველსაც შეუძლია, ოღონდ საამისოდ მათ უნდა იქონიონ სათანადო სამედიცინო ცნობა. პირადი განცხადება და სამედიცინო ბარათები უნდა წარმოადგინონ 4 ნოემბერს საქართველოს სპორტსახკომის მძლეოსნობის განყოფილებაში 10,00-დან 15,00 საათამდე, ხოლო დაგვიანებულებმა — უშუალოდ შეჯიბრებამდე 1,5 საათით ადრე. ცალკეულმა ორგანიზაციებმა კი წინასწარი განაცხადებით უნდა მიმართონ მძლეოსნობის განყოფილებას (თბილისი, ჭავჭავაძის პრ. 49 ა, საქართველოს სპორტსახკომის მძლეოსნობის განყოფილება, ტელ. 23-55-92) არა უგვიანეს 15 ოქტომბრისა.

მარათონში პირველ ექვს ადგილზე გასული სპორტსმენები დაჯილდოვდებიან დიპლომებითა და ფასიანი საჩუქრებით. საჩუქრები და პრიზებია დაწესებული 10 და 20 კილომეტრზე მოსაპარებეებისთვისაც.

კვლავ შეგახსენებთ: შეჯიბრება 5 ნოემბერს, 12 საათზე დაიწყება თბილისის ზღვაზე (თემქის დასახლების მხრიდან).

ქვითვან არახამის ვიცე-ჩემპიონობა

ადელაიდაში (ავსტრალია) დამთავრდა 1968 წელს და უფრო გვიან დაბადებულ მოზარდ მოჭადრაკეთა მსოფლიო ჩემპიონატი. ასპარეზობა ჩატარდა შვეიცარიული სისტემით — 13 ტურად.

გოგონათა ტურნირში, რომელშიც 19 ქვეყნის 24 მოჭადრაკე მონაწილეობდა, შესანიშნავად ითამაშა თბილისელმა საერთაშორისო დიდოსტატმა ქეთევან არახამიამ. მან 9,5 ქულით ელენა ზაიაცთან ერთად II-III ადგილები გაიყო. უკეთესი კოეფიციენტის გამო მეორე ადგილი ქართველ დიდოსტატს მიეკუთვნა. მსოფლიო ჩემპიონის სახელი კი 10,5 ქულით საერთაშორისო ოსტატმა ალისა გალიამოვამ (მოსკოვის ოლქი) მოიპოვა.

ჰაბუკებს შორის 9-9 ქულით ერთბაშად ოთხმა მოჭადრაკემ გადაკვეთა „ფინიშის ხაზი“. მაგრამ კოეფიციენტის მიხედვით მსოფლიო ჩემპიონის წოდება მოიპოვა ქიეულ ლოტერმა (საფრანგეთი). მეორე ადგილი დაიკავა ვასილი ივანჩუკმა, მესამე — გრიგორი სერპერმა. სულ მონაწილეობდა 46 ქვეყნის 52 მოჭადრაკე.

ლიდერი შეიცვალა

რეიკიავიკი. გრძელდება მოჭადრაკე ვაჟთა „მსოფლიო თასის“ გათამაშების მესამე ეტაპი. V და VI ტურების შედეგები: **V ტური:** ბელიავსკი–ნიკოლიჩი — 1:0, ტალი–რიბლი — 1:0, ელვესტი–ტიმანი — 1:0, ბუსუპოვი–სპასკი — 1:0, სოკოლოვი–ჰიარტარსონი — 1:0, სპილმენი–კორჩნოი — 1:0, კასპაროვი–პორტიში — 0,5:0,5, ანდერსონი–ნანი — 0,5:0 5, საქსი–პეტურსონი — 0,5:0,5. **VI ტური:** ტალი–პორტიში — 1:0, პეტურსონი–სოკოლოვი — 0:1, კასპაროვი–ჰიარტარსონი — 1:0, კორჩნოი–რიბლი — 1:0, ბელიავსკი–ბუსუპოვი — 0:1, ტიმანი–ნიკოლიჩი 1:0, საქსი–ელვესტი — 1:0, ნანი–სპილმენი — 0,5:0,5, სპასკი — ანდერსონი — 0,5:0,5.

ამრიგად, 6 ტურის შემდეგ ლიდერი შეიცვალა — 4,5 ქულით დაწინაურდა მსოფლიოს ექსჩემპიონი მიხეილ ტალი. 4-4 ქულით მას კვალში მიჰყვებიან: არტურ იუსუპოვი, გარი კასპაროვი და ალექსანდრე ბელიავსკი.

ახალგაზრდობა უტევს „შვიდიათასიანებს“

წლევანდელი ზაფხული საკმაოდ შედეგიანი გამოდგა ქართველი მთამსვლელებისათვის. ჩვენი ნაკრები გუნდი, რომელიც დაკომპლექტებული იყო ახალგაზრდა ალპინისტებით, ჯერ დაღესტნის მთიანეთს, ხოლო შემდეგ ცენტრალურ პამირს ესტუმრა.

ასვლები მიეძღვნა ქართული და საბჭოთა ალპინიზმის ფუძემდებლის, პროფესორ გიორგი ნიკოლაძის ხსოვნას, რომელსაც 8 აგვისტოს შეუსრულდა დაბადების 100 წლისთავი.

მაისში ოცდღიანი საკვალიფიკაციო შეკრება მოეწყო დაღესტანში, კავკასიის ყველაზე მაღალ სოფელ ყურუმში (2560 მ). ეს რაიონი ცნობილია იარიდაგის მასივით, რომელზეც მრავალჯერ ჩატარებულა საბჭოთა კავშირის პირველობა კლდოვან კლასში.

შეკრების მიზანი იყო მთამსვლელთა კვალიფიკაციის ამაღლება და, შეძლებისდაგვარად, მონაწილეობის მიღება საკავშირო ალპინიზმის ფედერაციის თასის გათამაშებაში. საამისოდ შეირჩა იარიდაგის მასივის 1200-მეტრიანი შვეულის ჯერ გაუვლელი 90-გრადუსიანი კედელი.

ექსპედიციამ (გია თორთლაძე — ექსპედიციის ხელმძღვანელი, გუნდის კაპიტანი, რომან გიუტაშვილი — მთავარი მწვრთნელი, ჯემალ ქელეხსაშვილი — მწვრთნელი, სამაშველო ჯგუფის უფროსი; მონაწილენი: გელა ოთარაშვილი, გია დვალი, სერგეი ტარასოვი, სანდრო კობაიძე — ექიმი, აფი გიგანი, ამირან დოლიძე, გივი გიგაური, ვახტანგ სვანიძე, დავით იოსელიანი, შერაბ ხაბაზი, კოტე ვაშაკიძე, პავლე ცაგარეიშვილი, ლევან ჰკუასელი, დავით რაქვიაშვილი და ზაზა სვანაძე) განახორციელა ასვლები I-დან V-ბ კატეგორიის სირთულის მარშრუტით. ალპინისტებმა დაიპყრეს მწვერვალები სელდი, შალხუზდაგი, იარიდაგი და დაღესტნის უმაღლესი მწვერვალი ზაზარდიუზი (4466 მ). მათს ანგარიშზეა ერთი 1-ლი, ორი მე-3, თერთმეტი მე-4 და ორი მე-5 კატეგორიის სიძნელის ასვლა.

აღსანიშნავია, რომ გელა ოთარაშვილმა, გია დვალმა და სერგეი ტარასოვმა შეასრულეს სპორტის ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივი და საკავშირო ფედერაციის თასის გათამაშებაში მონაწილეობის უფლება მოიპოვეს.

2 ივნისს ძირითადი ჯგუფი (გია თორთლაძე, — ხელმძღვანელი, რომან გიუტაშვილი, გელა ოთარაშვილი, გია დვალი და სერგეი ტარასოვი) გავიდა საკონკურსო მარშრუტზე. ორ დღეში ჯგუფმა გაიარა კედლის ერთ მესამედზე მეტი (დაახლოებით 500 მეტრი), მაგრამ, საბედნიეროდ, ცუდი კლიმატური პირობებისა და მარშრუტზე შექმნილი სახიფათო მდგომარეობის გამო გუნდი იძულებული შეიქმნა უკან დაბრუნებულიყო.

მიუხედავად ამ წარუმატებლობისა, შეკრება ძალზე შედეგიანი გამოდგა. განხორციელდა ცამეტი რთული ასვლა, რაც უდავოდ ახალგაზრდა მთამსვლელთა კარგ ტექნიკურ და ფიზიკურ მომზადებაზე მეტყველებს.

ბ. ჭაშაკაშვილის ფოტოები.

შემდეგი ექსპედიცია ცენტრალური პამირის მთიანეთში, მოსკვინის მყინვარზე მოეწყო, სადაც მდებარეობს საბჭოთა კავშირის ორი უმაღლესი მწვერვალი — კომუნიზმისა და კორჟენევსკაიას პიკები. სწორედ ამ პიკების დაპყრობა იყო ნაკრები გუნდის მთავარი მიზანი. შვიდიათასიანის დაპყრობა კი, მოგეხსენებათ, დაკავშირებულია კარგ ფიზიკურ მომზადებასთან, სათანადო აკლიმატიზაციასა და სასიმაღლო ასვლების გამოცდილებასთან. ამიტომაც შემთხვევითი არ იყო, რომ ექსპედიციის ხელმძღვანელად დაინიშნა გამოცდილი მთამსვლელი, შვიდიათასიანების არაერთგზის დამპყრობი, სპორტის ოსტატი რომან გიუტაშვილი, ხოლო სამაშველო ჯგუფს სათავეში ედგა ასევე გამოცდილი მოსიმაღლე მთამსვლელი თამაზ ბაქანიძე.

პირველი სააკლიმატიზაციო გასვლა 6 ივლისს მოხდა. გუნდი 5 200 მეტრის სიმაღლეზე ავიდა, სადაც მოეწყო საიერშო ბანაკი. ორი დღის დასვენების შემდეგ ექსპედიციის ძირითადი შემადგენლობა (სამაშველო ჯგუფის უფროსის გარდა) გაემართა კორჟენევსკაიას პიკზე (7105 მ). გუნდმა პირველი ღამე 5400 მეტრ სიმაღლეზე გაათენა. შემდეგი ღამისთევა 6400 მეტრზე მოეწყო, ხოლო 12 ივლისს გუნდი 14 კაცის შემადგენლობით სამხრეთი წიბოს გავლით ავიდა კორჟენევსკაიას პიკზე.

აღსანიშნავია, რომ ეს ასვლა კორჟენევსკაიას პიკზე სეზონში პირველი იყო და ქართველ მთამსვლელებს მოუხდათ მწვერვალამდე თოვლიანი გზის გაკვალვა. გუნდი შემდეგი შემადგენლობით ავიდა მწვერვალზე: რომან გიუტაშვილი, გია თორთლაძე, გელა ოთარაშვილი, გია დვალი, ბენო ჭაშაკაშვილი, აფი გიგანი, ამირან დოლიძე, იდრის ხერგიანი, გივი გიგაური, გოჩა ქუმსიაშვილი, დავით საკაძე, ვახტანგ სვანიძე, დათო იოსელიანი და სანდრო კობაიძე.

რამდენიმე დღის შემდეგ დაიწყო იერიში კომუნიზმის პიკზე (7495 მ). კორჟენევსკაიას პიკისაგან განსხვავებით, აქ მთამსვლელებს ძალზე ცუდ კლიმატურ პირობებში მოუხდათ მოძრაობა. 6100 მეტრ სიმაღლეზე პამირის ფირნის პლატოზე ჯგუფი ქარიშხალში მოჰყვა და სამი დღე მოუხდა ცდა, რომ ასვლა გაეგრძელებინა. ასეთ დიდ სიმაღლეზე ხანგრძლივმა ღამისთევებმა თავისი დაღი დაასვა ასვლას და დაახლოებით 6500 მეტრი სიმაღლიდან რამდენიმე მთამსვლელი გამოეთიშა შტურმს. მწვერვალს ცხრა კაცმა მიაღწია. ესენი იყვნენ: რომან გიუტაშვილი (ხელმძღვანელი), გია დვალი, აფი გიგანი, იდრის ხერგიანი, ამირან დოლიძე, გივი გიგაური, თამაზ შარაშენიძე, გოჩა ქუმსიაშვილი და სანდრო კობაიძე.

ასვლა 26 ივლისს დამთავრდა. აღსანიშნავია, რომ ჯერ არც ერთ ქართულ ექსპედიციას არ განუხორციელებია ასეთი მასობრივი ასვლები შვიდიათასიანებზე. ამასთან, ბოლო თექვსმეტი წლის მანძილზე ამ ორ მწვერვალზე არც ერთი ქართული ჯგუფი არ ყოფილა. თუ ყოველივე ამას გავითვალისწინებთ, შეიძლება ითქვას, რომ ახალგაზრდა მთამსვლელთათვის წლევანდელი ექსპედიციის შედეგები დიდი მიღწევაა. ექსპედიციის წევრებმა თამაზ ბაქანიძემ, სანდრო კობაიძემ და ირინე გენინგმა დაიპყრეს ოთხთა პიკი, რომლის სიმაღლე 6300 მეტრს აღემატება.

კომუნიზმის პიკი.

ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ჯგუფის წევრ რამდენიმე ახალგაზრდას უკვე სამი შვიდიათასიანი მწვერვალი აქვს დაპყრობილი (ლენინის პიკი — 7134 მ, კორჟენევსკაიას პიკი — 7105 მ, კომუნიზმის პიკი — 7495 მ). ახლა მათ „თოვლის ჯიქის“ მისაღებად, რომელიც საქართველოში ჯერჯერობით არავის მოუპოვებია, ტაან-შანში მხოლოდ ერთი შვიდიათასიანი უნდა დაიპყრონ. გუნდის ცალკეული წევრები ასულან მარქსისა და ენგელსის სახელობის პიკებზე.

ყოველივე ეს ჩვენში სასიმაღლო ალპინიზმის აღორძინებაზე მეტყველებს და, თუ ტენდენცია კვლავაც გაგრძელდა, თამამად შეგვიძლია უფრო დიდ გამარჯვებებზე ვიფიქროთ.

ბ. ნებიერიძე.

დადგენილება ჩვენი ავტორიტეტია

უკუვაგდოთ ძველი სტერეოტიპები!

ცხოვრების ნახევარზე მეტი ფიზკულტურისა და სპორტის პრობაგანდას შევალიე და ეს საზოგადოებრივი საქმე ძირითად საქმიანობაზე ნაკლებად არ მაღელვებს. აი, ახლაც, გულდასმით ვეცნობი დადგენილებას, რომელიც მასობრივ-ფიზკულტურული და სპორტული მოძრაობის პროპაგანდის გაძლიერების მიზნით ერთობლივად მიიღო რესპუბლიკის რვა ორგანიზაციამ. იგი ფართო და ყოვლისმომცველია, მაგრამ მთავარი, მოგეხსენებათ, მისი შესრულებაა. იმედის მომცემი, ფრიად საჭირო დადგენილების მეტი რა მიგვიღია, მაგრამ საბოლოოდ რომ არაფერი შესრულებულა! ომისშემდგომი პერიოდიდან დღემდე რესპუბლიკაში მიღებული გვაქვს 100-ზე მეტი ფუნდამენტური (სხვა, საუწყებო მასშტაბისას არ ვგულისხმობ) დადგენილება, ყველა მათგანში ერთ-ერთ მთავარ საკითხად დასახელებულია ბაზების მშენებლობა, ათეულობით ქვეპუნქტებში კი განმარტებულია ამ საკითხის გადაჭრის გზები და საშუალებები. თითოეული დადგენილებიდან დასახულის 5 პროცენტიც რომ განხორციელებულიყო, დღეს საქართველოს ქალაქები და სოფლები თანამედროვე სპორტული ბაზებით უნდა ყოფილიყო მოფენილი. ეს სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია. ვინც იმ დადგენილებების ტექსტში ჩაიხედავს, იმასაც ნახავს, რომ ყველა მათგანი მთავრდება პუნქტით, სადაც დასახელებულია შესრულების ვადები, პასუხისმგებელი შემსრულებაზე, შესრულების გადამოწმების ვადები და ა. შ.

ო, როგორ მივეჩვიეთ საფუძვლიანად გამოცლილ, მაუდქვეშ ამოსადებად განწირულ დადგენილებებს; როგორ შევეჩვიეთ დიდ თუ მცირე სპორტულ თავყრილობებს, რომელთა მონაწილეებმა კარგად უწყიან, მხოლოდ ვალის მოხდის მიზნით რომ შეიკრიბნენ. ასეთ სხდომებზე სიტყვის წარმოსათქმელად ტრიბუნისკენ მიმავალს არაერთხელ გამიგონია პრეზიდიუმიდან „ხელმძღვანელი ამხანაგის“ კარნახი: „სპორტულ ბაზებზე და ფინანსებზე საუბრისგან თავი შეიკავეთ, ილაპარაკეთ დანარჩენ (!) პრობლემებზე“. არადა, ვინ მოთვლის, იმ „ამხანაგს“ რამდენჯერ მოუწერია ხელი იმნაირ დადგენილებაზე, რომლის მიხედვით სპორტული ბაზების მშენებლობაზე პირდაპირ ცეცხლი უნდა დანთებულიყო.

არ მინდა, ნამდვილად არ მინდა ამ ახალმა დადგენილებამაც (ა. წ. 18 აგვისტოს რომ გამოვიდა) წინამორბედების ბედი გაიზიაროს. სწორედ ამ გულწრფელმა სურვილმა გადამაწყვეტინა, გულახდილად, პირდაპირ, ისე, საჯაროობისა და დემოკრატიზაციის პერიოდს რომ შეეფერება, ჩამოვთქვა ორიოდე მოსაზრება ჩვენს რესპუბლიკაში ფიზიკური კულტურისა და სპორტის პროპაგანდის ზოგიერთ მტკივნეულ საკითხზე.

რა არის ფიზიკური კულტურა და სპორტი?

უცნაურია, — იტყვის მკითხველი, — საქართველოს სპორტსმენთა საძმო ითვლის 131 ოლიმპიელს, რომელთაც 83 ოლიმპიური მედალი აქვთ მოპოვებული, ჩვენს რესპუბლიკაში აღიზარდა 300-ზე მეტი მსოფლიოსა და ოლიმპიური თამაშობების ჩემპიონი და, ნეტავ, ასეთი გულუბრყვილო კითხვა რით დავიმსახურეთ?

ვაგლახ, რომ დავიმსახურეთ! ჩვენში მაღალი რანგის სპორტსმენებისა და სპორტში გათვითცნობიერებული მოყვარულების რაოდენობა მოსახლეობის 10 პროცენტი თუ იქნება. ახლა, იმ დანარჩენი 90 პროცენტიდან ასეთი კითხვით მივმართოთ მშობლებს, რომლებიც ნიადაგ იმის ფიქრში არიან, ფიზკულტურის გაკვეთილებიდან როგორმე გაათავისუფლონ შვილი, წარმოება-დაწესებულებათა ხელმძღვანელებს, რომლებიც აუქმებენ სპორტულ დარბაზებს და მათ საწყობებად აქცევენ, არქიტექტორებს, რომლებსაც სკოლებისა თუ საცხოვრებელი მიკრორაიონების დაპროექტებისას სპორტული ბაზები „გამორჩებათ“ ხოლმე, სოფლის თავკაცებს, რომლებიც სამეურნეო გეგმის იქით ვერაფერს ხედავენ და არად დაგიდევენ ახალგაზრდების ფიზიკურ წრთობას, დაუსვით იგივე კითხვა ჩვენი მოსახლეობის საკმაოდ დიდ ნაწილს, რომელსაც უკვირს ბუნებრივ წიაღში ტურისტის გამოჩენა და მათ მოხეტიალე უსაქმურებად ნათლავს. დიახ, ვერცერთი მათგანი სწორ პასუხს ვერ გაგცემთ, და თუ მაინც გიპასუხებენ, ეს პასუხი არ იქნება გულწრფელი, რადგან ისინი საქმით ფიზიკური კულტურისადმი უპატივცემლობას ამტკიცებენ. როგორ გგონიათ, დადგენილებაში შემთხვევით გაჩნდა ასეთი მითითებები?: „ნაკლებად პოპულარულად, დასაბუთებულად და გასაგებად განიმარტება ფიზიკური კულტურისა და სპორტის როლი“, „პროპაგანდა გაეწიოს ფიზიკური კულტურისა და სპორტის მნიშვნელობას“, „განემარტოს მასებს საწარმოო ტანვარჯიშის მნიშვნელობა“ და ა. შ. ასეა, დღეს სპორტის პროპაგანდისტმა, ლექტორმა, როგორც იტყვიან, ხშირ შემთხვევაში ყველაფერი ნოლიდან უნდა დაიწყოს.

განსაკუთრებით უნდა გაესვას ხაზი ჩვენში ფიზიკური კულტურის როლის არასწორი გაგების ერთ მეტად საგულისხმო ფაქტს: როგორც ცნობილია, გამოთქმამ „ჯანსაღ სხეულში ჯანსაღი სულია“ მსოფლიო მოიარა. მაგრამ ეს რომაული სენტენცია, რომელიც ლაკონურად ასახავს სულიერი და ფიზიკურის ჰარმონიის საკაცობრიო იდეალს, ზეპირად ძირშივე მცდარად ესმით. „ჯანსაღ სხეულში ჯანსაღი სულია“ — ვკითხულობთ რუბრიკებს ჟურნალ-გაზეთებში და აშკარად ვგრძნობთ, როგორ ცდება მისი ავტორი. უნდა იწერებოდეს არა „ჯანსაღ სხეულში ჯანსაღი სულია“, არამედ „ჯანსაღ სხეულში — ჯანსაღი სული“ ე. ი. ეს გამოთქმა უნდა გავიგოთ არა როგორც ფაქტი, არამედ როგორც მოწოდება სულიერი და ფიზიკური სრულყოფისაკენ. ეს კი სულ სხვა საქმეა. თორემ რა გამოდის: „ჯანსაღ სხეულში, როგორც წესი, ჯანსაღი სულიაო“, ვარწმუნებთ სპორტსმენ-ახალგაზრდას და ამით პირდაპირ კეუბნებით: თქვენ ივარჯიშეთ, დაიცავით კოლექტივის ღირსება სპორტულ სარბიელზე, სწავლისა და სულიერი განვითარებისა კი ნუ გედარდებათ, ის თავისთავად მოვა, ცნობილი გამოთქმა ხომ გვასწავლის, თუ ჯანსაღი ხარ, სულიც ჯანსაღი გექნებაო. ამას წინათ (1.9.1988 წ.) ერთ-ერთ გაზეთში დაიბეჭდა წერილი „ზრუნვას ნუ მოვაკლებთ“. მართალია, რედაქციას სავსებით სწორად „გაუმართავს“ რუბრიკა — „ჯანსაღ სხეულში — ჯანსაღი სული!“ — დიახ, აქ ისეა გაგებული საქმის არსი, როგორც ეს მის ავტორს (დეციმ იუნი იუვენალი) ესმოდა: „ადამიანებს მხოლოდ ერთი რამ სურდათ ყოველთვის — მათს ჯანსაღ სხეულში იყოს ჯანსაღი სული“, მაგრამ აი, ჩაათავებ ამ საქმიან წერილს და ყველაფერს ცივი წყალი გადაესხმება: „ნუ დაგვავიწყდება, რომ ჯანსაღი სული ჯანსაღ სხეულში იბუდებს“ — ასკვნის ავტორი. ერთი რომ, ამ სენტენციის ასეთი გაგება შეურაცხყოფაა იმ ადამიანებისა, რომლებიც ფიზიკურად სუსტნი დაბადებულან ან რაიმე ფიზიკური ნაკლი აქვთ, მაგრამ გონიერებითა და სულიერი სიმდიდრით ფიზიკურად სრულყოფილ მრავალ პიროვნებას აღემატებიან, მეორეც, როგორც ვთქვით, ასეთი გააზრება ახალგაზრდას სულიერი და ფიზიკური სრულყოფისათვის ბრძოლის მცდარ გზაზე მიუთითებს.

ერთი სიტყვით, კითხვაზე — რა არის ფიზიკური კულტურა და სპორტი? — სწორი პასუხის მასობრივად გაცემა ჩვენი სპორტის პროპაგანდისტების, ლექტორების, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისა და თვით მოსახლეობის დიდ ძალისხმევას მოითხოვს.

სპორტი, მეგობრობა, ინტერნაციონალიზმი!

სპორტი ხალხთა ინტერნაციონალური აღზრდის წყაროა! — აი, თემა, რომელსაც თანმიმდევრულად უნდა აშუქებდნენ ჩვენი ინფორმაციის საშუალებები — კინო, რადიო, ტელევიზია, პრესა — თემა, რომლის სალექციო ტექსტი ყველა საზოგადოებრივ ლექტორს სპორტფელის მთავარ განყოფილებაში უნდა ედოს.

მაგრამ ჩვენი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები და ლექტორები რატომღაც გაურბიან აღნიშნულ თემას. ვინ იცის, იქნებ იმიტომაც, რომ ჩვენი სპორტული მოძრაობის ზოგიერთმა ძველმა ხელმძღვანელმა (ცხადია, უფრო მაღალი რანგის ხელმძღვანელთა წაქეზებითა და მითითებებით) საბჭოთა სპორტული მოძრაობის მრავალი მოვლენა და ფაქტი, ნებსით თუ უნებლიეთ, ხალხთა შორის არაჯანსაღი გაწყობილების გაღვივების სამსახურში ჩაყენა და ახლა ბევრს ეუხერხულება ამ ფაქტების „ჩხრეკა“. მაგრამ, მოგეხსენებათ, XIX პარტიულ კონფერენციაზე მთელი პრინციპულობით ითქვა ძველი შეცდომების მხილების აუცილებლობაზე, იმაზე, რომ წარსულის მწარე გაკვეთილები თანამედროვეობის იდეურ გაჯანთილობილებას უნდა ემსახუროს, ასე რომ, ახლა აუცილებელიცაა ვთქვათ სიმართლე და გავაანალიზოთ სპორტულ სამყაროში მომხდარი ის სავალალო შეცდომები, რომელთა გამეორება ზიანს მიაყენებს ჩვენს ეროვნულ პოლიტიკას.

მინდა გავიხსენო ერთი ფაქტი: ...იწერებოდა 1953 წლის საფეხბურთო სეზონი. მოსკოვის „დინამოს“ სტადიონის ტრიბუნებზე 40-ათას მაყურებელს მოეყარა თავი. მოსკოვის „ტორპედო“ თბილისის „დინამოს“ მასპინძლობდა. მოთელვაზე გამოსულ „ტორპედოს“ მაყურებელმა ოვაცია გაუმართა, „დინამოს“ კი უსიამო შეძახილებით შეხვდნენ. რომელთა შორის ერთი პირდაპირ გულს გმირავდა: „ახლა სტალინი და ბერია ვეღარ გიშველით, შავტუხებო!“

პირველ ტაიმში „დინამო“ დაწინაურდა, შემდეგ კი, როცა დიქტორმა გამოაცხადა, ლენინგრადში „სპარტაკმა“ წააგო ადგილობრივ „ზენიტთანო“, მაყურებელი გაშრა. ეს რა გამოდის, — ისმოდა ტრიბუნებზე — დღეს თუ თბილისელებმა გაიმარჯვეს, წინ გავალენ, კუბიბშეველებთან მოგება კი მათ არ გაუჭირდებათ და „სპარტაკი“ ჩემპიონობას დაკარგავსო! ამსამბაში „ტორპედომ“ გაათანაბრა ანგარიში, მაგრამ ეს არ კმაროდა, საჭირო იყო მოგება, მხოლოდ მოგება; დაიმედებული მაყურებელი ყველა საშუალებით ამხევებდა ტორპედოელებს, მაგრამ მოხდა „საშინელება“ — თამაშის დასასრულს „ტორპედოს“ კარში იმდენად უნაკლო ბურთი გავიდა, რომ ჩვენების მიმართ არცთუ კეთილმოსურნედ განწყობილმა მსაჯმა ბელოვმა უყოყმანოდ გაიშვირა ხელი მოედნის ცენტრისკენ, ხოლო, როცა თამაშის დამთავრების ნიშანი გაისმა, მაყურებელმა იხუვლა და მწვანე მინდვრის ცენტრში უმწეოდ მდგარი თერთმეტი თბილისელი ალყაში მოიქცია. „ტორპედოს“ კაპიტანმა გომელიმ და მისმა თანაგუნდელებმა იმარჯვეს — მჭიდრო რკალად შემოერტყნენ დინამოელებს და რის ვაი-ვაგლახით ჩაიყვანეს გასახდელში. შემდეგ გასახდელშიც ჩაიღწია აბობოქრებული მაყურებლის ტალღამ, მაგრამ იქ უკვე მილიცია დახვდა.

ავთანდილ ციბაძე.

(დასასრული იქნება)

ასეთია ოლიმპიური ჩემპიონი

„...უოჩაღ დავით! მადლობა. დავით გობეჯიშვილი — ბავშვივით მორიდებული ორმეტრიანი გოგანტი. დავითი — მოჭიდავეთა ლეგენდიდან, სადაც მის გვერდით დგას დამარცხებული გოლიათი, ამერიკელი ბრიუს ბაუმჰარტნერი — ლოს-ანჯელესის ოლიმპიური თამაშებისა და მსოფლიოს ჩემპიონი მძიმე წონაში, ჩვენი ათლეტების ძველი მეტოქე...“

ასე აღფრთოვანებით წერდა გაზეთი „სოვეტსკი სპორტი“ 1988 წლის 5 ოქტომბერს ჩვენს ფალავანზე, როცა უკვე ცნობილი იყო თავისუფალი სტილის მოჭიდავეთა ოლიმპიური ტურნირის შედეგები, როცა გულშემატკივრებმა ყველა მთავარ შეკითხვაზე ამომწურავი პასუხი მიიღეს და საბოლოოდ განაწილდა ადგილები პირველ ექვსეულში. ეს იყო ძნელი და მომქანცველი გზის ბოლო მონაკვეთი ბედნიერი ფინალით, რომელშაც 25 წლის ქართველ გოლიათს ნანატრი გამარჯვება, ჩვენ კი, მისი ნიჭის თაყვანისმცემლებს ენით აუწერელი სიხარული მოგვიტანა. მაგრამ საუბარი სეულის ოლიმპიადის ჩემპიონთან ამ ამბების ვახსენებით დავიწყეთ, რომელიც ქრონოლოგიურად წინ უსწრებდა ამ გამარჯვებას.

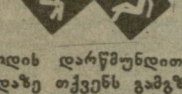

● როდის დარწმუნდით, რომ ოლიმპიადაზე თქვენს გამგზავრებას წინ აღარაფერი ედგა?

— ამაში დიდი ხანია დარწმუნებული ვიყავი, მაგრამ საჭირო იყო მწვრთნელთა საბჭოს დარწმუნებაც. საქმე ის გახლავთ, რომ მძიმე წონაში გამარჯვებას, ტრადიციულად, დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ ჩვენშიც და უცხოეთშიც. ამიტომ საბჭოთა ნაკრების ხელმძღვანელობას გამარჯვების გარანტია სჭირდებოდა. ამის გარანტია კი ან მე უნდა მომეცა, ან ჩემს მთავარ მეტოქეს ტაშკენტელ ასლან ხადარცევს.

● ხაინტერესოა, რას ემყარებოდა თქვენი რწმენა? თუ არ ვცდები, მიმდინარე სეზონში ერთმანეთს არ შეხვედრიხართ.

— წლულს სამი დიდი შეჯიბრება მოვიგე — საკავშირო ჩემპიონატი, მსოფლიო თასი და თბილისის საერთაშორისო ტურნირი. გულახდილად გეტყვით, არც ერთი ზემოჩამოთვლილი შეჯიბრება მოწყობილეთა სიძლიერით ოლიმპიურ ტურნირს არ ჩამოუვარდებოდა.

● მაგრამ ასლან ხადარცევმაც ხომ გაიმარჯვა ევროპის ჩემპიონატში?

— ამ ტურნირზე ჩვენგან ერთ-ერთი უნდა წასულიყო. მწვრთნელებმა არჩევანი ხადარცევზე იმიტომ შეაჩერეს, რომ, ცხადია, მისი გამოცდაც აინტერესებდათ. ასლანმა გაიმარჯვა და დაამტკიცა, რომ იგიც სეულში გამგზავრების რეალური კანდიდატი იყო.

● მაშ რომელ შეჯიბრებას ჰქონდა გადამწყვეტი მნიშვნელობა?

— გადამწყვეტ შეჯიბრებაზე ლაპარაკი ჯერ ადრეა. როცა ორი კანდიდატი თანაბარი უფლებებით იბრძვის ნაკრებში ადგილის დასამკვიდრებლად, ყველაზე უპრიანია მათი დაჭიდება ერთმანეთთან. ამის შესაძლებლობა იყო საკავშირო ჩემპიონატში და მეც ტურნირისთვის საგანგებოდ მოვემზადე. მაგრამ ასლანმა მოულოდნელად რაღაც მოიმიზეზა და შეჯიბრებაში არ გამოვიდა, მაშინ დავრწმუნდი, რომ პირად შეხვედრას თავს არიდებდა.

● ასეთი შეხვედრა ადრე თუ გვიან მაინც ხომ უნდა შემდგარიყო?

— დიახ, შედგა კიდეც კისლოვოდსკში. ნაკრების მთავარ შეკრებაზე, მაგრამ, უმაყურებლოდ, ასე ვთქვათ, სამუშაო ატმოსფეროში... ...დავით გობეჯიშვილს ოლიმპიური კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ასვლამდე ორი სირთულის გადალახვა მოუხდა. უფრო ზუსტად, ოლიმპიური თამაშები მისთვის კისლოვოდსკში დაიწყო, როცა მთავარ მეტოქეს პირისპირ შეხვდა მრავალრაუნდიან საკონტროლო ბრძოლაში.

ეს შეხვედრა, მცირე შესვენებით, 30 წუთს გაგრძელდა. პირველმა ექვსმა წუთმა უძლიერესი ვერ გამოავლინა. ორივე მეტოქე მონდომებით იბრძოდა, თავს არ იზოგავდა, მაგრამ ტექნიკური იღეთი ვერც ერთმა ვერ შეასრულა და ფრე დაფიქსირდა („ბოროტი ენები“ ამბობენ, რომ ამ ექვს წუთში გობეჯიშვილმა შეძლო ქულის აღებაო, მაგრამ...). დამატებითი სამ წუთი — ისევ ფრე, კიდევ სამი წუთი — ფრე, მესამე სამი წუთი — ფრე. ასე გავიდა საკონტროლო შეხვედრის პირველი 15 წუთი.

მცირე შესვენების შემდეგ მეტოქეები ისევ 6-წუთიანი შეხვედრისთვის მიიწვიეს — ფრე, დამატებითი სამი წუთი — ფრე (იმავე „ბოროტ ენებს“ თუ დავუჯერებთ, დათომ ერთი ქულა აქაც აიღო, მეტოქემ კი გაფრთხილება დაიმსახურა), ისევ სამი წუთი — ისევ ფრე, ბოლო სამი წუთი და... ფრე (აქაც თურმე შესაძლებელი იყო დათოსთვის ქულის მიცემა). ოცდაათი წუთი ჩაამთავრეს მეტოქეებმა და, ცხადია, კარგა მაგრადაც დაიღალნენ, მაგრამ ნაკრების უფროსი მწვრთნელის ივანე იარიგინის წინადადებით შეხვედრას კიდევ ერთი წუთი დაემატა. ეს ბრძოლაც ფრედ რომ დამთავრებულიყო, კონკურენტები სალამოთი ისევ შეხვდებოდნენ ერთმანეთს, მაგრამ ამ ერთ წუთში დავითმა როგორც იქნა აიღო ქულა, რომელიც საკმაოთ აღარ გამხდარა და რომელმაც შეხვედრის ბედი მის სასარგებლოდ გადაწყვიტა. **(ნ. გ.)**

● ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობა პირველად მოგიხდათ. არის თუ არა განსხვავება ოლიმპიურ ტურნირსა და ვთქვათ, მსოფლიო ჩემპიონატს შორის?

— რა თქმა უნდა, არის და უმთავრესად ფსიქოლოგიური ხასიათის. ალბათ მიგიქცევიათ ყურადღება, რომ ოლიმპიადაზე საპრიზო ადგილებს ხშირად შედარებით უცნობი მოჭიდავეები იკავებენ. ეს იმიტომ ხდება, რომ ამ ტურნირისთვის ყველა საგანგებოდ ემზადება. სუსტი მოჭიდავე აქ ფაქტიურად არ ჩამოყავთ და ამის გამო სიურპრიზი მეტნაკლებად ყველასგანაა მოსალოდნელი.

● მძიმე წონაშიც ასეთი მდგომარეობაა?

— შემთხვევითობის ფაქტორი ჩვენთან მეტ-ნაკლებად გამორიცხულია. რაც, სხვათა შორის, ამ ტურნირმაც ცხადყო. მსოფლიოში არც ისე ბევრია უმაღლესი კლასის მძიმეწონოსანი. მაგრამ სეულში ერთგვარი სიურპრიზის მოწმენი გავხდით: მეოთხე ადგილი უნგრელმა კლაუზმა დაიკავა, მეექვსე კი კანადელმა პაინმა. ადრე ისინი უძლიერესთა შორის არ ირიცხებოდნენ. სწორედ ამიტომ ოლიმპიურ ტურნირში ადვილი არც ერთი შეხვედრა არ ყოფილა.

● მაგრამ თქვენი მთავარი მეტოქის ვინაობა ადრევე ცნობილი იყო და მასთან შეხვედრისთვის ალბათ საგანგებოდ ემზადებოდით.

— დიახ, არავისთვის იყო საიდუმლო, რომ საბოლოო ჯამში ოქროს მედალი ჩემსა და ამერიკელ ბრიუს ბაუმჰარტნერს შორის გათამაშდებოდა.

● რამდენჯერ შეხვედრიხართ ერთმანეთს?

— სეულის ოლიმპიადასაც თუ ჩავთვლით, რვაჯერ, ოთხი ბრძოლა მოვიგე, ოთხი — ამერიკელმა. მოგეხსენებათ, ყველა შეხვედრა თავისებურად ფინალური იყო. ამ ორთაბრძოლების შემდეგ ტურნირს ან მე ვიგებდი, ან ბაუმჰარტნერი.

● რას გვეტყვით ამერიკელზე, როგორც პიროვნებაზე? როგორია იგი პირად ცხოვრებაში და ურთიერთობაში?

— როგორც ყველა ამერიკელი, გულღია და ხალისიანი კაცია, ურთიერთობა ნორმალური გვაქვს. ბაუმჰარტნერი 28 წლისაა და, ცხადია, სპორტიდან წასვლაზე ფიქრობს. ამიტომ ოლიმპიადის მოგება მისი მთავარი ოცნება იყო. უცხოელი სპორტსმენებისთვის ოლიმპიური ჩემპიონის ტიტული ცხოვრების თავისებური საგზურია. მერე ისინი პროფესიონალებში გადადიან და კაპიტალის დაგროვებას იწყებენ. ბაუმჰარტნერსაც დაახლოებით ასეთი გეგმები აქვს.

● პირველად როდის შეხვდით ამერიკელ მოჭიდავეს?

— 1985 წელს ერევანში. ურთიერთობას ერთმანეთში მას შემდეგ ვარკვევთ. სხვათა შორის, პირველი და ბოლო შეხვედრა ჩემი გამარჯვებით დამთავრდა და თუ მან სეულის შემდეგ მართლაც დატოვა სარბიელი, ამის მიზეზი მე ვიქნები.

● რაშია ამერიკელის ძალა?

— ფიზიკურად ძლიერია, სწრაფი, კარგად აქვს დამუშავებული ფეხებში შევარდნა. აქტიურია ჩოქბჯენში, წარმატებას ხშირად სწორედ აქ აღწევს.

● ალბათ ხაწინააღმდეგო ილეთები გქონდათ დამუშავებული?

— უნდა დამესწრო ფეხებში შესვლა. თუ მაინც მოახერხებდა ამ ილეთის ჩატარებას, ჩოქბჯენში უნდა დამეტოვებინა, სხვათა შორის, მესამე ქულა შეხვედრაში სწორედ ასე მივიღე, განსაკუთრებით ფრთხილად და ყურადღებით უნდა ვყოფილიყავი ჩოქბჯენში, რომ მისთვის ტრიალის ჩატარების საშუალება მომესპო.

● როგორც გვახსოვს ჩოქბჯენი თქვენი სუსტი ადგილი იყო მუდამ?

— დიახ და სწორედ ამიტომ მის დაუფლებას განსაკუთრებით დიდი დრო დავუთმე. ჩოქბჯენი კლასიკური სტილით მოჭიდავეთა მძლავრი იარაღია. მის სწორად და ეფექტურად დამუშავებაში დიდი დახმარება გამიწია ჩვენმა შესანიშნავმა „კლასიკოსმა“ მიხეილ სალძემ, რისთვისაც მას დიდ მადლობას ვუხდი. ბაუმჰარტნერმა რამდენჯერმე სცადა ჩემი დატრიალება სწორედ ჩოქბჯენში, მაგრამ მომზადებული შევხვდი და არაფერი გამოუვიდა.

● თუ გქონდათ რაიმე ილეთი ამერიკელისთვის სპეციალურად მომზადებული?

— მწვრთნელებთან ერთად დავამუშავე ფეხების ჯვარედინი ჩავლება, სამჯერ ვცადე კიდეც მისი შესრულება, მაგრამ ვერაფრით ვერ დავატრიალე, მეტოქე ფიზიკურად ძალზე ძლიერია და სამივეჯერ ხელიდან გამისხლტა.

დავით გობეჯიშვილისა და ბრიუს ბაუმჰარტნერის ფინალური ბრძოლა მილიონობით ტელემაყურებელმა ნახა. ამიტომ მასზე საგანგებოდ არ შევჩერდებიდ. ვიტყვით მხოლოდ იმას, რომ დავითმა ეს ბრძოლა პირველ რიგში ტაქტიკურად სწორად წარმართა და დამაჯერებელ გამარჯვებასაც მიაღწია — 3:1.

ხუთ შეხვედრაში ქართველ ფალავანს პრობლემები არ ჰქონია. პირველი ბრძოლა სირიელ მოჭიდავეს წმინდად მოუგო შეხუთე წუთზე, როცა ქულათა ანგარიში იყო 17:0. მერე წუთნახევარში აჯობა იაპონიის წარმომადგენელს. დასავლეთგერმანელი მოჭიდავე, დავითის მესამე მეტოქე მე-4 წუთზე მოხსნეს პასიურობისთვის. ამ დროს ანგარიში იყო 10:0 გობეჯიშვილის სასარგებლოდ. მეოთხე წრეში დაამარცხა გამოცდილი ბულგარელი ათანას ათანასოვი — 8:0, მეხუთეში — უნგრელი ლასლო კლაუზი — 10:0.

იყო დრო, როცა მძიმე წონის მოჭიდავეთა შეხვედრებში 2-3 ქულაზე მეტი არ კეთდებოდა. დღევანდელი გოლიათებისთვის, პირველ რიგში, დამახასიათებელია აქტიური ბრძოლა. დააკვირდით დავით გობეჯიშვილის ჭიდაობის შედეგებს. იაპონელთან ბრძოლას თუ არ მივიღებთ მხედველობაში (ქართველმა ფალავანმა იგი წუთნახევარში მოიგო), ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ხუთ მეტოქეს 48 ქულა (!) „აართვა“ და მხოლოდ ერთი დაუთმო. ასეთი შედეგი დაბალი წონითი კატეგორიის ნებისმიერი ოლიმპიური ჩემპიონის დოსიეს დაამშვენებდა. ეს ფაქტი, ერთსა და იმავე დროს, მძიმე წონის ათლეტთა ტექნიკური მომზადების დონესა და დავითის სრულ უპირატესობაზე მიგვანიშნებს. ოლიმპიურ ჩემპიონს სწორედ ასეთი უდავო უპირატესობა უნდა ჰქონდეს.

ნოდარ გუგუშვილი.

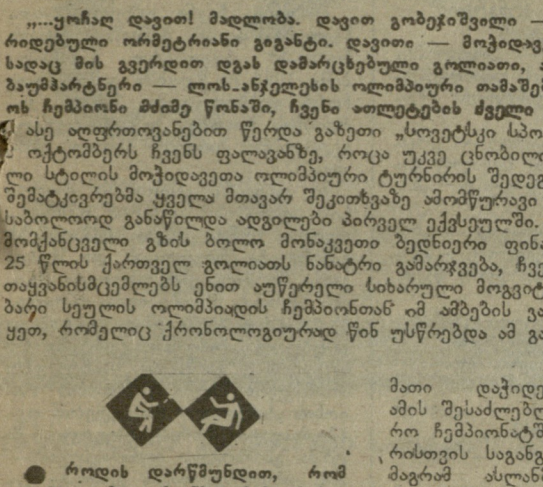

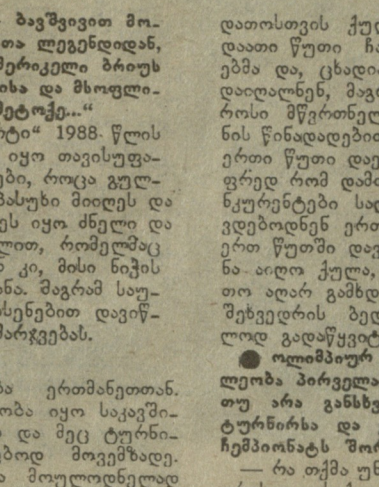

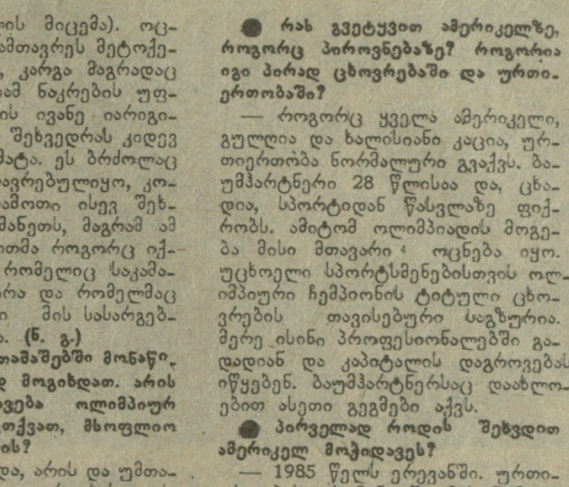

ეს ფოტოები ორი წლის წინ სოფელ ხუროთში, დავით გობეჯიშვილის ოჯახში გადავიღეთ (იმ დროს ჩვენი თავისუფალი სტილის მოჭიდავეთა ნაკრები ქალაქ ონში საბჭოთა კავშირის IX სპარტაკიადისთვის ემზადებოდა). მარცხნიდან — დავით გობეჯიშვილი მშობლებთან და ძმასთან ერთად. მომავალი ოლიმპიური ჩემპიონი და მისი მწვრთნელი გურამ საღარაძე მამაპაპურ ურემთან; ლერი ხაბელოვი და დავით გობეჯიშვილი სოფლის ბიჭებს საჭიდაოდ აქეზებენ.

ჯემალ კახრაძის ფოტოები.

ბოლოთქმა სახელდახელო კომენტარით

რეგბი

როგორც გაუწყეთ, რეგბისტთა საკავშირო ჩემპიონატის სუპერფინალის ბოლო ტურში ქუთაისის „მშენებელმა“ მონინოს სამხედრო-საჰაერო აკადემიის გუნდი დაამარცხა (16:9) და შარშან მოპოვებული ჩემპიონობა შეინარჩუნა. ამავე ტურში, შაბათს, კრასნოიარსკის „მექსკავატორიაქსტროიმ“ ალმაათელ არმიელთა გუნდს უმასპინძლა და გაიმარჯვა — 24:13.

გათამაშების საბოლოო ცხრილები

სუპერფინალი

	თ.	მ.	ფ.	ქ.
1. „მშენებელი“ (ქუთაისი)	6	4	1	1	15
2. ეტს (კრასნოიარსკი)	6	3	0	3	12
3. ახკ (ალმა-ათა)	6	2	1	3	11
4. სხა (მონინო)	6	2	0	4	10

სანუგეშო ტურნირი

5. „სლავა“ (მოსკოვი)	6	3	1	2	13
6. „ლოკომოტ.“ (მოს.)	6	3	1	2	13
7. რკკ „ელმავალი“ (თბილისი)	6	3	0	3	12
8. „ავიატორი“ (კიევი)	6	2	0	4	10

როგორც ხედავთ, ჩემპიონებმა 6-ტურიან შეჯიბრებაში მთელი 3 ქულით ჩამოიტოვეს უახლოესი მდევარი, რაც „მშენებლის“ დიდ უპირატესობაზე მეტყველებს. ჩემპიონატში დიდ წარმატებას მიაღწიეს კრასნოიარსკელმა და ალმაათელმა რეგბისტებმა: თუ აქამდე მათ უმნიშვნელოვანეს მიღწევებად საკავშირო პირველობებში დაკავებული მეექვსე და მეოთხე ადგილები ითვლებოდა, ამჯერად ამ გუნდებმა შესაბამისად ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლები მოიპოვეს.

1983 წლიდან პირველად აღმოჩნდნენ საპრიზო სამეულს მიღმა მონინოელი რეგბისტები. ასევე პირველად ვერ მოხვდა ცხრილის ზედა ოთხეულში მოსკოვის ვერც ერთი გუნდი. თბილისელმა რკკინიგზელებმა, როგორც იქნა, თავი დააღწიეს ხანგრძლივ კრიზისს და ბოლო შვიდ სეზონში საუკეთესო ადგილი დაიკავეს. რაც შეეხება კიევის „ავიატორს“, უმაღლეს ლიგაში ასპარეზობის 18 წლის მანძილზე გათამაშების ცხრილში იგი მერვე ადგილამდე პირველად ჩამოქვეითდა.

ჩემპიონატით სეზონი არ დამთავრებულა. ალმა-ათაში დღეს დაიწყება და 15 ოქტომბრამდე გასტანს საკავშირო თასის ფინალური ტურნირი „სლავას“, სსა-ს, ეტს-სა და ასკ-ის მონაწილეობით. აღსანიშნავია, რომ „სლავა“ ამ შეჯიბრებაში გადახალისებული ხელმძღვანელობით წარსდგება: გუნდს ამიერიდან სსა-სა და ქვეყნის ნაკრების ყოფილი მწვრთნელი ევგენი ანტონოვი უხელმძღვანელებს. თასის გათამაშების შემდეგ, 23 ოქტომბერს, ალმა-ათაშივე, საბჭოთა კავშირის ნაკრები სამოყვარულო რეგბის საერთაშორისო ფედერაციის (ფირა) 1987-89 წლების ჩემპიონატის მატჩს გამართავს რუმინეთის ეროვნულ გუნდთან.

ეროვნული ფეხბურთის ფინალური ეტაპის მატჩების პროგრამა

ბანკირების ფინალური ეტაპის მატჩების პროგრამა

6 ოქტომბერს დაიწყება ფეხბურთის ეროვნული ლიგის ფინალური ეტაპის მატჩები, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებს ლიგის საუკეთესო რვა გუნდი. ეტაპი ორ წრედ ჩატარდება. ქვემოთ მოგვყავს მატჩების პროგრამა:

პირველი წრე

6 ოქტომბერი

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (თბილისი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

7 ოქტომბერი

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ლოკომოტივი“ (თბილისი)

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

8 ოქტომბერი

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

მეორე წრე

13 ოქტომბერი

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (თბილისი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

14 ოქტომბერი

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

15 ოქტომბერი

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

16 ოქტომბერი

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

ფეხბურთის ეროვნული ლიგის ფინალური ეტაპის მატჩების პროგრამა

6 ოქტომბერს ფეხბურთის ეროვნული ლიგის ფინალური ეტაპის მატჩებში ჩაერთვებიან ლიგის საუკეთესო რვა გუნდი: „ლოკომოტივი“ (ბათუმი), „ტორპედო“ (ქუთაისი), „ალაზანი“ (ყვარელი), „ლოკომოტივი“ (თბილისი), „ტორპედო“ (ქუთაისი), „ალაზანი“ (ყვარელი), „ლოკომოტივი“ (ბათუმი), „ლოკომოტივი“ (თბილისი). ეტაპი ორ წრედ ჩატარდება. ქვემოთ მოგვყავს მატჩების პროგრამა:

პირველი წრე

6 ოქტომბერი

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (თბილისი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

7 ოქტომბერი

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

8 ოქტომბერი

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

მეორე წრე

13 ოქტომბერი

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (თბილისი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

14 ოქტომბერი

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

15 ოქტომბერი

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

16 ოქტომბერი

„ალაზანი“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (ბათუმი)

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი)

„ლოკომოტივი“ (ბათუმი) — „ალაზანი“ (ყვარელი)

ბანკირების